

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. I. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) UCCA I. SZAM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTÁL, VELIKI BECSKERÉK.

**A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.**

.....
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN, FÉLÉVRE 150 DIN, NEGYEDÉVRE 75 DIN, HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Vukicsevity miniszterelnök tegnap két óra hosszat tartó királyi audiencián jelent meg, amelyen beható jelentést terjesztett elő a felségnek a belpolitikai helyzetről. — Marinkovity dr. külügyminiszter tegnap óta beteg és hivatalába sem jár be.

A Pasity-irakcióhoz tartozó képviselők tegnap hosszas értekezletet tartottak, amelyen Sztanojevity Áca is résztvett. Az ülés után kiadott kommuniké megcáfolja azt a hírt, mintha a Vukicsevity és Sztanojevity közötti találkozás alkalmával — amely a napokban folyt le — kettejük között megegyezés jött volna létre. A frakció véleménye szerint, Vukicsevity ma be fogja nyújtani lemondását.

A király tegnapi ukázával a Tudománvos Akadémia elnökévé dr. Jovánovity Szlobodán jogtanárt nevezte ki.

Párizsból jelentik, hogy Markovity Bogdán dr. pénzügyminiszter visszatért Beográdba.

Jól informált politikai körökből eredő jelentés szerint, a kisenente külügyminisztereinek a találkozása május hó folyamán fog bekövetkezni, egyelőre még meg nem határozott helyen.

Február elsejével szédületes lehetőségű új adónemet vezettek be Csehországban. Az adó egészen új adóalanyokat teremt meg. Bevezették ugyanis az új kártya- és dominádót és ez alkalommal nemcsak a játékosokat, hanem a nézőket, népies nyelven „gibiceket” is megadóztatják.

TŐZSDE

Február 6.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	10 — pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	7 30 ar. márka
Bécsben . . .	12 40 silling
Prágában . . .	58 75 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 74 dollár
Triesztben . . .	33 30 lira
Bukarestben . . .	280 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 89.50, Olasz Bank 71, Nemzeti Bank 212, Pesti Hazai 230, Ganz-Danubius 172, Ganz-Vilamos 156.50, Nasici 180.50, Délcukor 116.

A szkupstina nem fogadta el a költségvetési vita megszüntetése miatt benyújtott indítványt.

Beograd, febr. 7.

A szkupstina tegnap folytatta munkásságát, amelynek napirendjén a költségvetés vitája szerepelt. Az ülés legnagyobb részét azonban Petrovity Nasztász, Radics Sztepán és Pribicsevity Szvetozár indítványa körüli meglehetősen éleshangu vita foglalta le.

A javaslat azt kívánja a szkupstinától, hogy halasszák el a költségvetés vitáját addig, míg a kormány helyzete teljesen nem tisztázódik. A szenvedélyes hangú vita azonban teljesen eredménytelenül végződött, mert újra bebizonyult a szavazásnál, hogy

a kormánynak megvan a többsége és amikor szükséges, keresztülviszi akarátát.

Az ülés első szónoka Petrovity Nasztász volt. Amikor megkezdette beszédét, a miniszter, padokban csak Kocity és Szubotity miniszterek ültek, míg

a demokrata miniszterek — jelezve, hogy lemondásnak vannak — a képviselői padosorokban lévő helyeiket foglalták el.

Egy fontos ügy, a költségvetés van napirenden — mondotta Petrovity — de nincs itt a miniszterelnök, sem a többi miniszter. Ugy látszik a kormánynak csak két minisztere van. Ez már elég ok arra, hogy sürgős javaslatát előterjessze, amelyben addig, míg a kormány helyzete nem tisztázódik valamerre, a költségvetési vita elnapolását kívánja.

A szkupstina egybehívása óta olyan események történtek, amelyek bizonyítják, hogy a parlament folytonosan saját tekintélyét ássa alá.

Az a tény, hogy fontos polgári méltóságokat katonatisztekkel töltenek be, hogy a belügyminisztert a klubok tudta nélkül egy éjszakán át nevezték ki — ez a legkiáltóbb jele annak, hogy rendszeresen dolgoznak a parlament tekintélyének aláadásán.

Wilder (függ. dem.) beszél ezután, akinek a felszólalását azonban a folytonos közbekiáltások valósággal elnyomták. Nem lehet nemzeti egységről beszélni — szerinte — ott, ahol nincs egyenjogúság. Majd a parlamentarizmusra tér át, amely Szerbiában mindig az igazi demokrácia meentsvára volt.

Radics Sztepán a radikálisok felé kiáltja: Maguk a demokratikus rendszerbe abszolútizmust vezettek be.

Kocity Vlajkó: Hát buktassák meg a rendszert Radics ur!

Budiszavljevity: Már megbukott!

Radics Pávle: Hol a kormány? Radics Sztepán: Kormány az nincs — de rendőrség az aztán van! Wilder nagy zaj és lármá között azzal fejezi be a beszédét, hogy

Vukicsevitynek már akkor kellett volna nyújtania lemondását, amikor először vette tudomásul, hogy Davidovity az ellenzékkel tárgyal.

Dr. Drljevity ugyancsak a javaslat sürgősségét támogató beszéde után

Spahó Mehmed dr. a kormány nevében kijelenti, hogy a sürgőssé-

get nem fogadhatja el, mert a kormány a leghatározottabban tétő alá akarja vinni rendes időre a költségvetést.

Ezután Périty dr. házelnök elrendeli a szavazást, amelynek eredményeként a szkupstina elvetette a javaslat sürgősségét. A javaslat ellen szavaztak az összes radikálisok, a muzulmánok, a klerikálisok és az összes jelen volt demokraták.

Ezután tértek át a napirendre, amelyen a költségvetés vitájához szólt hozzá dr. Krajaacs. Az ülés meglehetősen érdektelen volt, mint-hogy ugyszólván csak a független demokraták és Radicsék voltak egyedül az ülésen.

A kormány lemondása nem következett még be.

Beograd, febr. 7.

Parlamenti körök tegnap estére várták az adótörvény megszavazását, amely utánra várható a kormány lemondása.

Tegnap este azonban csak az adótörvény második fejezetét fogadták el és ma este kerül a sor a harma-

dik fejezetre, úgy hogy a kormány lemondásának a ténye — ha egyáltalán bekövetkezik — legfeljebb a holnapi nap eseménye lesz.

Érdekes jelenség, hogy az adótörvény körüli szavazásnál az összes demokraták a törvény mellett szavaztak — még azok is, akik a Davidovity-féle rezolúciót elfogadták.

A demokrata-klub megszavazza az adótörvényt.

Beograd, febr. 7.

A demokrata-klub tegnap ülést tartott, amelyen az adótörvény megszavazása körül folyt a vita.

A klub hosszú és izgalmas vita után úgy döntött, hogy az adótörvényjavaslatot a szkupstinában megszavazza. Egyedül Davidovity

és Veljkovity Vója tartózkodnak majd a szavazástól.

Érdekes volt, hogy Mateity a klubban beállott nézeteltérésekért Groll Milánt okolja. Davidovity pedig amiatt neheztelt, hogy a képviselők külön üléseket tartanak a klubon kívül.

Marinkovity és Titulescu február végén személyesen fognak találkozni.

Beograd, febr. 7.

Egy távirat szerint, amely a román követségre érkezett, Titulescu román külügyminiszter hazafelé vi-
útjában Beográdba akar betérni. Emandi román követ értesítette dr.

Marinkovityot Titulescu tervéről, a kormánykrízis miatt azonban a két külügyminiszter találkozása valószínűleg a hónap végére fog maradni.

Titulescut támadja a francia sajtó egy része.

Párizs, febr. 7.

A Homme Libre tegnap egész meglepetésszerűen hosszú és szokatlanul gunyoshangu vezércikket közölt, amelyben „Az arkangyal falaink között van” címen Titulescu román külügyminisztert támadja. A vigjátékirók hangján kiálthat-

nánk föl — írja a cikk — „Micsoda férfi, micsoda zseni, micsoda fogorvos! Titulescu összehívta a sajtót, hogy az előtt a világgá kiürtöltesse, hogy mi mindent tett a béke megővésére. Sokkal célravezetőbb lett volna ki, amelyet a lapok harmadik oldalán közöltek volna a beretva és pasztilla reklámok között — ugyan-csak mint reklámot.

Szakadási mozgalom a becskerekeli ágostai hitvallású evangélikus egyházban.

Jurányi Lajos lelkész szerint nincs ok a magyar és német hívők különválására.

Becskekerek, febr. 7.

A Torontál egyik mult heti számában megírtuk, hogy az ágostai hitv. evangélikus egyház becskerekeli hitközségében szakadás állt be, amennyiben a német evangélikus egyházkerület legutóbbi ülésén kimondotta a német és magyar hívők kiválását a becskerekeli szlovák egyházközségből.

a német és magyar hívőket a német egyházkerület fennhatósága alá helyezi

és utasítja a panesevói felettes egyházi hatóságot, hogy Beckserekre ideglenes lelkészt (adminisztrátort) küldjön ki a német és magyar hívők lelki szükségleteinek az ellátására.

Tudósításunk nagy feltűnést keltett az ágostai hitv. evangélikusok, de a más hitfelekezeti sorában is és a becskerekeli egyházközség ellen emelt vádak megszólaltatták Jurányi Lajos lelkészt is, aki a becskerekeli ág. hitv. ev. egyházközség egyházi feje.

„Olvastam a tudósítást és őszintén meglepett a határozat, a melyre nem voltam elkészülve. A tudósítás az a kitétele, hogy a becskerekeli evangélikus egyházközségben régóta elégedetlenek a magyar és német hívők, nem felel meg a valóságnak. Egy-két elégedetlen mindig akad, de ezek nem képviselik a német és magyar hívők összességét, hisz a mult hó 22-ikén tartott presbiteri gyűlésen megindult adakozás, amely a paplak építésének befejezéséhez szükséges összeg előteremtését célozza, a legjobban bizonyítja az egységet és azt, hogy a háromnyelvű hívők között a legnagyobb békeség honol. A jelen volt 12 presbiter 27.000 dinárt adományozott és a presbiterek között vannak magyarok és németek is. Ami pedig az „elégedetlenek” azt a vádját illeti, hogy a templomban csak szlovák szónoklatot tartok, az a megjegyzésem, hogy erre nézve az 1920 november 21-ikén megtartott közgyűlés hozott érdemleges határozatot és ehhez ma is igazodom. A közgyűlés jegyzőkönyvének idevonatkozó része a következőképpen szól:

„Magyar istentisztelet van: Karácsony, Husvét és Pünkösd másodnapján, minden hónap harmadik vasárnapján, mindig délelőtt tíz órakor. Óév estéjén hat órakor. Nagypénteken és Halottak napján a temető kápolnájában délután három órakor. Urvacsoara Karácsony Husvét és Pünkösd másodnapján.”

Ugyanilyen mértékben tartok istentiszteleteket német nyelven is. Minden évben nyomtatott istentiszteleti sorrendet adok ki, a melyben a határozathoz igazodva, magyar nyelvű istentiszteletek is szerepelnek. Az 1899. évbéli, tehát magyar érabéli és a mostani istentiszteleti sorrend között alig van némi eltérés.

A január 29-iki egyházközségi közgyűlésen ifj. Járosi János egyházi gondnok előadta a magyar hívők azon kívánságát, hogy délután magyar istentiszteleteket tartsanak. Voltak pro és voltak kontra vélemények és végül is szavazás alá

bocsájtották Járosi indítványát, a melyet 15 szavazattal 5 ellenében elvetettek.

— Az „elégedetlenek” azt a vádat is emelték, hogy az adók 78 százalékát fizetik. Erre nézve feleltem, hogy

az egyházi adó az elmúlt évben 10.917 dinár és 54 parát tett ki,

ha tehát ennek az összegnek a 78%-át is fizették, akkor sem volna olyan összeg, amelyért követelésekkel lépnetnének fel, hisz ez az összeg még a harangozó és a sírásó fizetésére sem elegendő.

— Lélekszám tekintetében a szlovák hívők képezik a többséget — folytatta nyilatkozatát Jurányi lelkész. — A szlovákok száma 410, a magyaroké 98, a németeké 106, a németek között azonban vannak vidékiek is, akik egyházi adminisztráció tekintetében Beckserekhez tartoznak.

— 1920-ban az evangélikus egyház két egyházkerületre oszlott, mégpedig német és szlovák egyházkerületre. Az egyes egyházközségek közgyűléseiken foglalkoztak a különválással és

a becskerekeli egyházközség úgy határozott, hogy a szlovák egyházkerülethez csatlakozik.

1923-ban Szander József volt egyházi felügyelő mozgalmat indított, amelynek célja a magyar és német hívők kilépése volt az egyházközségből és további célja, hogy csatlakozzanak a német esperességhez. Sikerült neki 62 aláírást gyűjtenie és ezt a 62 aláírást tartalmazó beadványt az egyházi hatóság, a becskerekeli egyházközség megkerülésével a német esperességhez juttatta. Egyidejűleg megtagadták az adózást is azzal az indoklással, hogy semmi közük a becskerekeli egyházközséghez, mert ők a franczöldi hitközséghez tartoznak egyházi adminisztráció tekintetében. Erre én a torontál-temesmegyei főispáni hivatalhoz fordultam, amely 1925. júl. 10-ikén kelt 17.475 sz. rendeletével elrendelte, hogy a hívek továbbra is a becskerekeli egyházközségnek adózzanak, mert ide tartoznak. A panaszosok erre a vallásügyi minisztériumhoz fordultak, ahonnan azonban panaszukkal elutasították őket.

— Az egyháztanácsban a három nemzetiség számarányához képest képviselve vannak a magyarok, németek és szlovákok egyaránt. A presbiterek közül hat szlovák, három magyar és három német nemzetiségű van. A gyermekeket az iskolában három nyelven oktatom hittanra. Akik ilyen körülmények között elszakadási mozgalmat szítnak, politikát akarnak belevinni az egyházi életbe.

— Még csak az a megjegyzésem, hogy elszakadás vagy különválás csak a lelkeszi állás megüresedése után lehetséges. Mivel engem a közgyűlés élethossziglanra megválasztott, más lelkesz Beckserekben nem működhet. Ami pedig a különválóknak az egyházi vagyonban való részesedését illeti, erre nézve sem támaszthatnak semmi igényt, mert az egyházi alkotmány világosan in-

tézkedik, hogy különválás esetén, a közös vagyonból, csak a határozottan az ő nevékre szóló alapító vagy hagyományozólevél szerinti vagyon illeti meg a különválókat.

Az audiatur et altera pars elvénél

fogva meghallgattuk a másik rész véleményét is, azzal, hogy nem vitatjuk, melyik részén van az igazság. A közeljövő mindenestre igazolni fogja, hogy melyik oldalon követtek el hibákat.

Tíz urna lesz a február 26-iki választáson.

Elmarad a szerbiaiak listája. — Jóváhagyták a magyar-párt jelöltjeinek a névsorát.

Becskekerek, febr. 7.

A becskerekeli törvényszék tegnap határozott a földmives-, a független munkás-, a német- és a magyar-párt jelölőlístáinak sorsa felett és mind a négy listát jóváhagyó záradékkal látta el. A törvényszék döntésének megfelelően, a földmives-párt sorrendben a negyedik, a független munkás-párt az ötödik, a német-párt a hatodik,

a magyar-párt pedig a hetedik számú urnát kapta.

Vasárnap és hétfőn nem érkezett jelölőlista a becskerekeli törvényszékhez, de valószínű, hogy péntek délig, a határidő leteltéig valamennyi párt benyújtja jelöltjei névsorát.

Megírtuk, hogy a Beckserekben élő szerbiaiak erősen szervezkednek és a február 26-iki képviselőválasztáson külön listát állítanak fel. A

szerbiaiak listája azonban elmarad, mert legutóbb tartott értekezletükön elhatározták, hogy

elállnak a külön jelölőlista felállításától és szabad kezet adnak választóiknak,

hogy azt a pártot támogassák, amelyet támogatni kívánnak.

A már jóváhagyott listákon kívül még a Popov—Ankity-féle radikális-párt, az iparos- és gazdasági-párt listája esedékes és ezek benyújtásával a listák száma tíz lesz. A február 26-iki választáson tehát előreláthatólag tizenegy párt vesz részt tíz listával és

a szavazatok tíz urna között oszlanak meg,

míg a november 6-iki községi választáson tizenhárom párt küzdött a hetvenkét városi képviselőtestületi mandátumért.

Hajsza tizezer dinár után, ami el sem vezett.

Egy feledékeny mészáros kalandja, amely végül is komikumba fulladt.

Becskekerek, febr. 7.

Tegnap este hét óra tájban egy magából kikelt viaszksárga arcu ember nyitott be dr. Dimitrijevitv Tihamir rendőrfőkapitány hivatalába.

Főkapitány ur, ha Istent ismer, segítsen rajtam — kiáltotta kétségbeesetten — megőrjít a tudat, hogy elvesztettem a pénzem.

Nyugodjék meg — biztatta a főkapitány — és adj a nyugodtan, hogy mi történt.

Az idegen azonban haját tépve szaladt fel és alá a főkapitányi hivatalban és csak percek múlva tért annyira magához, hogy összefüggően el tudta mondani a történeteket.

Lakaresev Gyura mészáros vagyok és az este az egyik becskerekeli vendéglőben voltam Terzin Mirosláv és néhány mészáros társam társaságában. Vászarról jövet megszámoltam a pénzt a társaság szemellettára, pontosan tizezer dinár volt és a tíz darab ezrest a pénztárcám első rekeszébe tettem. A pénztárcámra rákönyököltem és kártyáznál kezdtem társaimmal. Amikor a játék véget ért, majdnem ott felejtettem a pénztárcát, de Terzin felemelte a bőrtárcát az asztalról és utánam kiáltott:

— Gyura itt a pénztárcád.

Hazamentem és lefeküdtem, mert kissé mámoros voltam. Amikor később felébredtem, felnyitottam a pénztárcám, hogy megszámoljam a pénzt, a legnagyobb rémületemre azonban az első rekesz, amelybe a tíz darab ezer dinárt helyeztem volt el, üres volt. Átkutattam a többi rekeszeket, de nem találtam benne mást, annál a 3200 dinárnál, amelyet a tizezer dinárnál még korábban eltettem.

Dimitrijevitv főkapitány rögtön

intézkedett, hogy Lakaresev Gyura társaságát beterelessék a rendőrségre és rövid idő múlva már az egész asztaltársaság a főkapitányi szobájában volt.

Elsőnek Terzin Mirosláv mészáros hallgatta ki a főkapitányt, aki, mint a sértett jelezte, távozásakor átnyújtotta a pénztárcát, amelyet majdnem az asztalon felejtett. A főkapitányi szoba sarkában Lakaresev Gyura állt, aki visszafajított lélegzettel leste, mit fog vallani Terzin Mirosláv.

A főkapitány arra a kérdésre, hogy mit tud a pénztárcáról, Terzin a világ legközönyösebb hangján kijelentette, hogy a tizezer dinár nála van és hogy a pénzt Lakaresev adta át megőrzés végett.

Nem emlékszel Gyura — mondta a meglepett károsultnak, hogy a tizezer dinárt nekem adtad át? Hisz arról volt szó, hogy te nem bíznál rám tizezer dinárt, mire te azonnal leszámoltad a pénzt a tenyerembe.

Lakaresev előtt csak most kezdett világosodni. Valóban italos jókedvében bebizonyította, hogy mennyire bizik barátaiiban.

Bocsánat főkapitány ur — mondotta most már a boldogságtól sugárzó exkárosult — valóban átadtam neki a pénzt, de a halálba elfelejtettem.

Öt perc múlva karonfogva távozott a „károsult” és a „gyanusított” és a „bünyű” nyomozását befejezték.

Sport

Becskekerek. Radnicski—Zsak 3:2 (1:0). Tréning mérkőzés. Biró Egyedi.

Február 7. kedd. Róm. kat. és Protestáns: Richárd. Gör. kel: Grigorije bog. Zsidó: Schebath 16. Napkelte 7:21, napnyugta 17:08. A nap hossza 9:47.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Nyugaton borult idő és némi enyhülés várható Keletről már gyengébb lecsapódásokra is kilátás van

Február
7

1801-ben halt meg Chodowiecki német rajzoló és rézmetsző, aki 1726-ban született Danzingban. Rajzokat készített Goethe, Schiller, Klopstock, Stolberg, Bürger, Gellert, Blumauer, Rousseau, Ariostó és Schakespeare műveire. Fő érdeme, hogy a porosz életnek oly hű képét adta, hogy rajzai, mint művelődéstörténeti forrásművek is fontosak.

1812-ben született az angliai Landportban Dickens (olv. Dinksz) Gároly, írói álnevén Boz. Igen szégyes viszonyok között nevelkedett és ismeretkörét folytonos önképzés útján nagyobbitotta. Sokat forogván az alsóbb nép között, alaposan megismerkedett annak életviszonyaival, szokásaival. A népi életnek ez a mélyreható ismerete, mindenre, különösen a komikus helyzetekre kiterjedő éles megfigyelő képessége, az emberiség szomorú sorsa iránt tanúsított élénk részvétele, a komikus és megható elemnek sajátos keverése teszik bájosá a műveit. Mindvégig lekötött éppen ezért az olvasó figyelmét — bár egységes kompozícióról nála nem lehet szó. Legismertebb művei: Tvisi Olivér, Pickwick Klub, A házi tücsök, Karácsonyi ének, Két város, Copperfield Dávid, Dombey és fia.

A newyorki Evening Post szerint, Briandnak utolsó válasza, amelyet Stresemannak adott, az első ószinte szó, amelyet Franciaország eddig kimondott. Ez ugyanis beismerése annak, hogy Franciaország a rajnai megszállást üzletnek minősíti.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Menczer Albert, városunk régi és közmegbecsülésben álló polgára, ki az utóbbi években Jenő fiánál, a fiúmei olajfinomító gyár cégvezetőjénél lakott, hosszantartó betegség után, 67 éves korában f. hó 1-én Fiumében elhunyt. A megboldogultat kiterjedt rokonsága és sok jóbarátja gyászolja.

A Közművelődési egyesület jövő vasárnapi előadó délutánján újszerű próbálkozást kezd. Egy egész műsort betöltő darabot fog bemutatni, hogy ilyen szemléltető módon ismertethesse meg a közönséget a fiatal magyar írógeneráció alkotásaival. A darabot Zagon István írta, vigjáték és a címe Marika. Egyike az utolsó évek legszerencsésebbek között munkáinak. A Közművelődési egyesület tagjai idényjegyeik felmutatásával díjtalanul léphetnek be, nem tagok belépődíja tíz dinár.

Autóalkatrészeket loptak. Tabacski Jován becskereki lakos jelentette a becskereki rendőrségnek, hogy ellopták az autójának több értékes alkatrészét. A rendőrség Krunity Jován és Losonci Péter személyében kinyomozta a tetteseket, a kik beismerték bűnüket. Krunity és Losonci ellen az illetékes bíróságnál feljelentést tettek.

Kigyulladt egy szénbánya. A batáviai Savarossában tűz ütött ki egy szénbányában s eddig harmincöt munkás pusztult el az égő tárnákbán.

A Reinhardt színészek staggionéja Beeskereken kétségtelenül olyan nagy művészi esemény lesz városunknak, hogy ezt a közönség teljes horderejében fogta föl. A régi jó időkre emlékeztet az a friss színházi láz, amellyel sietett mindenki helyet biztosítani magának ezen a két művészileg kimagasló estén. Régen volt ilyen szép két háza valamilyen előadásnak, mint amilyen ezen a két estén lesz. A legelőkelőbb közönség nemzetiségre való tekintet nélkül jegyezte le a házat, hogy hódoljon a művészetnek, amelynek egész világot átfogó ereje van. Jegyek csak korlátozott számban kaphatók már és átvehető Fischer Miklós főtéri üzletében.

Risotto kontra makaroni!

Risotto alla Milanese... Nem rossz, de még jobb a Risotto alla Bolognese! Hát még a sokféle minestra, melyekben különféle zöldségek adják az ízt, s a rizs a tartalmat!

Mindezekben az olasz étkekben a rizs a lényeg, a rizs, amellyel most óriási bajok vannak Olaszországban, miután a múlt évben nagyon jó volt a termés. Hétmillió métermázsa rizs, — ez sok még a risottok és minestrák hazájában is!

Mit kell tehát csinálni? El kell adni a fölösleges mennyiséget? Ez volna a legegyszerűbb, ha lehetne! De a burmai és a szíami rizs olyan olcsó az európai piacokon, hogy az olasz rizs nem bír versenyezni vele. Lehetne talán csiszolni egy kis viasz vagy parafin hozzáadásával Carolina-rizsét glazurozni és így drágábban eladni, de erre az eljárásra Olaszország még nincs berendezve. — Nincs tehát más hátra, mint hogy a felesleget — meg kell enni.

Mussolini kiadta a rendeletet, hogy az egész rizstermést az olaszoknak kell megenni.

A rendelet végrehajtása azonban nem könnyű, mert hiába sirnak Lombardia összes rizstermelői, Nápoly és Calabria népe inkább eszi a makarónit, mint a rizst. Hihetetlen hosszúságú és hihetetlen mennyiségű makarónit esznek meg, akár „minden nélkül”, akár paradicsommal. — s ez igen bosszantja Mussolinót, aki tudja, hogy Olaszország nem termel elég búzát, s a drága lisztet, melyből a makaróni készül, arany-lírán kell a külföldről vásárolni.

Ezen a visszas állapoton segíteni kell. Tehát: február 19-ike: nemzeti rizs-nap Olaszországban! Ezen a napon tanárok és orvosok ezrei az egész Olaszország területén meggyőző előadásokat fognak tartani a rizs nagy tápértékéről, minden ha-

Köztisztasági razzia lesz e héten

az összes becskereki szállodákban, kávéházakban és vendéglőkben.

Becskerék, febr. 7.

A becskereki rendőrség e hét folyamán vizsgálatot tart az összes becskereki szállodákban, vendéglőkben, éttermekben és kávéházakban és olyan szempontból végez ellenőrzést, hogy vajjon az említett nyilvános helyiségek megfelelnek-e a köztisztaság követelményeinek. A

zafias vendéglőkben főként rizst főznek ezen a napon s a legkülönbözőbb rizsétel receptjeit milliószámra kinyomtatva terjesztik február 19-én a nép között.

Mért felfedezték, hogy nagy gazdasági és nemzeti érdekek fűződnek ahhoz, hogy Olaszországban a belföldön termelendő rizs legyűrje a külföldön vásárolt buzalisztból készült makarónit.

Mindenki maga ellen vét, ha nem nézi meg a „Tűzbrigád” vagy a „Riadó” nevű filmet. Ez az árva ház, 200 gyermek lángokban, ez egy oly fontos és meghatározó jelenet, mely páratlan a maga nemében. Még ma az Orient mozgóban. — Jön: Villy Fritsch.

Egy horvátországi mérnök nyerte az újságíró sorsjáték főnyereményét. Mint a zágrebi lapok jelentik, az újságíró sorsjáték főnyereményét, egy 509. típusú Fiat autóbílt, Meiovsek Benedikt Szveti Iván Zelinai mérnök nyerte, aki a szerencsés hír vétele után azonnal Szarajevóba utazott, hogy az értékes nyereményt átvegye.

Mrksity és Butor tánckurzusa kedden, folyó hó 7-ikén veszi kezdetét. Déltűn 5—7-ig diákoknak, este 8—10-ig felnőtteknek.

Hadüzenet a gyorshajásnak. Rajity Milán, a Vojvodina 1663-as számú autó tulajdonosa ellen sebes hajás miatt kihágási eljárást indított a rendőrség. A rendőrkapitányság ezután is figyelmezteti az autótulajdonosokat és soffitöröket, hogy a jövőben az ilyen kihágásokat a legszigorubbán büntetik, éppen azért autóikkal csak az előírt menetsebességgel közlekedjenek és ne veszélyeztessék sebes hajással a járókelők testi épségét.

Botrány egy becskereki táncmulatságon. A becskereki kereskedők szombat esti bálját hajnali három órakor kínos botrány zavarta meg. Dacsity Bora magánisztviselő revolverből lövöldözött és a közönség riadtan elyikezett távozni a furcsa módon mulató tisztviselő közeléből. A rendőrfőnök nem tudta megállapítani teljes határozottsággal, hogy ki volt a lövöldöző, azért nem vette őrizetbe Dacsityot, de másnap jelentést tett dr. Dimitrijevitj főkapitány azonnal titkosrendőrt küldött ki Dacsity lakására és elkoboztatta a revolverét és a fegyverviselési engedélyét, egyidejűleg pedig intézkedett, hogy botrányozásért példás szigorussággal megbüntessék. A rendőrség a jövőben nagy súlyt helyez, hogy a szórakozó közönség nyugalmát ne zavarják a kaszinói esethez hasonló kilengések és a botrányozók ellen minden egyes esetben, a személyre való tekintet nélkül szigorú eljárást indít.

vizsgálat során átnézik a mellék-helyiségeket is és megállapítják, hogy a vendéglősök, szállodások és kávéások mennyiben ügyelnek a tisztaságra és ezzel vendégeik egészségére.

A nagy köztisztasági razziaért értesülésünk szerint dr. Dimitrijevitj rendőrfőkapitány személyesen fogja vezetni és az ő irányítása mellett végzik az ellenőrzést. Ahol a legkisebb rendtelenséget találnak a tulajdonos ellen szigorú eljárást indítanak.

Ma, kedden a Balkán Bioszkópban „Máglyatánc”, egy titokzatos gyilkosság izgalmas szerelmi története. A főszerepekben Ben Lyon és Paulina Starke.

Leszedték a tetőcserepeket, hogy búzát vihessenek a padlásról. Horváth Mihály novibecseji, Csányi Mihály és Csányi István beodrai illetőségű földmivesek betöréses lopással vádoltan állottak tegnap délelőtti bíróság előtt. A vád szerint, Horváthék Radojcsity Száva nevű ismeretlen helyen tartózkodó társukkal betörték Nityin Zsiva vranjevói gazdálkodó házába. Horváth és társai leszedték a ház tetőcserepeit és úgy hatoltak be a padlásra, ahonnan hat zsák búzát szállítottak el. A bíróság Parvanj Andrija dr. ügyész vádbeszéde után beszűntette Horváth és társai ellen az eljárást azon a címen, hogy az ügy elévült. Az ítéletben megállapította a bíróság, hogy az ügy vétségnek tekintendő és mivel a lopás 1922 májusában történt, viszont a vádiratot csak 1926-ban hozták meg, az ügy elévült és ezért a vádlottak ellen be kellett szűntetni a további eljárást.

Vászon

— 9 dinár métere, —
Wogh Mihálynál, a Baza-téren.

Dempsey sohasem boxol többé. Londonból táviratozzák: Csikágói jelentés szerint, Dempsey, a boxolás volt világbajnoka kijelentette, hogy több boxversenyben nem vesz részt, mert szembaja miatt az orvosok megtiltották a boxolást. Dempseynek ez a kijelentése óriási feltűnést váltott ki Amerikában.

A legújabb Bárium-rádiócsövek. A nemes fémek emissziós tulajdonságai terén történt fázadságos kutatások után megállapították, hogy a tiszta fémbarium alkalmas emissziós célokra. Azonban a nehézség a tiszta báriumfém szál gyártásánál állott elő.

A Tungsram cég laboratóriumának sikerült a legmodernebb metallurgiai metódusok ésszerű kihasználásával nemesek huzott báriumfém-szalakat, hanem teljesen egyenletes anyagot előállítani, mely drót a rádiócsövekben ideális fűtőszálnak bizonyult.

A legkevesebb fűtőáram használata mellett teljesen egyenletes és igen magas emissziót érünk el, egész égési időtartamuk alatt. Élettartamuk ugyyszólván végtelen. Ezek olyan tulajdonságok, melyekre más fűtőszálakkal rendelkező csöveknél még nem volt példa.

A Báriumcsövek minden kapcsolásra alkalmasak, de tökéletesen beválnak mindenféle amateur kapcsolásoknál. Speciális Audion magas- és alacsony-frequenciájú erősítő csövek készültek báriumból, mint végerősítőcsövek nagy emissziójuknál fogva egyedülállóak. Az amateuröknek speciális oscillatorcsövek állanak rendelkezésre.

Fenti csöveket az amateuröknek a legmelegebben ajánljuk. Minden jobb rádiókereskedésben, vagy pedig a Tungsram d. d. zágrebi és beográdi fiókiánál gyári áron kaphatók.

Orient Bioskop Tűzbrigád vagy Riadó

Keddén, február 7-én 5, 7, és 9 órákor

Pénztárnyitás délelőtt 10-1/2-ig, Tűzoltóság hőstettei, szenzáció, amelyről az egész világ beszél, 7 felvonásban d. u. 8 órától.

Jön! Elynor Clyn regénye: **IZÉ.**

Csángokban az áruháza.

A főszerepekben: Tom O. Brien, Charles Ray és May Mc. Avoy.

Megéljenzte a bíróságot, mert feleltették. A becskeréki törvényszék szombaton délelőtt tárgyalta Hetenovity Alia boszniai muzulmán katona-hümpörét, akit két rendbeli gyilkossággal vádol az ügyészség. A vádirat szerint, a zavaros 1919-es esztendőben Hetenovity részeg állapotban betörte dr. Schaffer Arthur ottani földbirtokos házába az ablakait és a betört ablakon keresztül négy bombát dobott a lakásba, amelyek azonban a szerencsés véletlen folytán, nem robbantak fel. Menekülése közben Jovánovity Traisa csendőr megállásra szólította fel őt, mire Hetenovity többizben rálépett a csendőrré. A szombati tárgyaláson Hetenovity részegségével védekezett és kijelentette, hogy annyira berugott, hogy tetteire másnap egyáltalában nem emlékezett. Csak a csendőrségen tudta meg, hogy mit cselekedett. Trifunac Bozsidar ügyész fentartotta a vádat, míg dr. Mrkusity Joszif védő felmentést kért. A bíróság elévülés címén megszüntette az eljárást Hetenovity ellen. Amikor a felmentést közölték vele, megéljenzte a bíróságot és egy órával később hálálkodva hagyta el az ügyészség fogházát.

Letartóztatott kommunista agitátorok. Romulus Voinescu bukaresti sziguranca vezérigazgató vezetése alatt újabb kommunista szervezetet lepleztek le a román fővárosban. A leplezést egy csomó házkutatást előzte meg. Sobran Zsófia egyetemi hallgató nő lakásán a házkutatást észszaka folyamán foganatosították. Sobran Zsófia a házkutatás pillanatában orosz manifesztumokat fordított magyarra és románra, amelyben általános sztrájkra szólítják fel a munkásságot. Találtak a nő lakásán két sokszorosító gépet és több irógépet. A letartóztatottak között vannak Lázár Áron és felesége, Goldstein Miksa, Fischer József, Vogel Kál és Barracki. A letartóztatottakat átkísérték a hadbírószághoz.

Mérnökiskola

Altenburg Th.

Állami megbízott

Gépipar — Elektrotechnika,

Automobil- és repülőgépipar.

Olcsó ellátás a diákotthonban. Kívánatra részletes program

Március elsejére kiadó a központban egy 226

műhelyhelyiség.

Bővebbet: KELEMEN TESTVÉREK üzletében, Pénzügyi-palota

A sajtó első világkiállítása.

A Torontál számára írta: Esch dr., a kiállítás vezérigazgatója. (Köln).

Juniusban és júliusban Köln városa rendkívül érdekes esemény színhelye lesz. A világsajtó első kiállítása fog lezajlani a Rajnvidék fővárosában. A Pressa (ez a világ kiállítás neve) vezérigazgatója, Esch dr., ma a következő igen tanulságos cikket bocsátotta a Torontál rendelkezésére arról, hogy mi minden lesz látható a kiállításon.

Amikor először került nyilvánosságra a nemzetközi sajtókiállítás eszméje, a helyeslők is kételkedtek abban, hogy vajon lehetséges lesz-e a sajtó kiállítás szerűen bemutatni. Ehhez járult a második kérdés, vajon sikerülni fog-e a szak körökön kívül a nagy nyilvánosságot is megnyerni a kiállítás számára? A kiállítás rendezőségének elsősorban evvel a két problémával kellett megküzdenie. A nehézségek nemcsak abban rejlettek, hogy a csusteljesítmények bemutatásával felkeltsük a nagy tömegek érdeklődését, hanem abban is, hogy a legkülönbözőbb csoportokat egységes egészé foglaljuk össze.

Már a kulturhistóriai osztály is ezen az alapelven épül fel. A sajtó őskorára nyul vissza a kiállítás és a nyomtatás feltalálásán át a legújabb időkig mutatja be a sajtó szédületes fejlődését. Gutenberg írsajtójától kezdve egészen Gausz és Weber elektromos telegráfijáig, a stafétafutároktól és a postakocsiktól a repülőgépig minden bemutatásra kerül.

Ez a közönség előkészítője a második kiállítási csoport: a **modern napilap** számára. Ebben az osztályban minden bemutatásra kerül, a közönség előtt fognak dolgozni a szerkesztőségek, kiadóhivatalok, távirati irodák és nyomdák. Ez az osztály fogja bemutatni a hirdetések nagy gazdasági jelentőségét.

Külön csoportot fognak alkotni a könyvnyomatosok és távirati irodák.

A Pressa nemzetközi kiállításnak nevezi magát, ezért súlyt fektetünk arra, hogy az összes országok és nemzetek sajtója képviselve legyen. Az eddigi belentések alapján biztosra vehető, hogy alig akad napilap, amelynek példányai ne lennének feltalálhatók a kiállításon, a melynek látogatói előreláthatólag meg fogják haladni a fél milliót.

A szubotocai „ALEXA” nyakkendőgyár megbízásából, bizományi raktárból eladásra kerül 157

5000 db selyemnyakkendő

10 Din-tól kezdve

a „Varoški Bazar”-ban „SOKOL”-nál Veliki Becskerek, Alekszandrova ucca (városház épület).

Rádióműsor.

Február 7. kedd.

Zágreb (310).

13.15 Gramofonzene. 13.30 Tözsdei hírek. 17 Délutáni hangverseny 18.45 Dr. Epulic a tüdőbajról beszél. 19 Dr. Horvat tanár előadása.

Budapest (557.5).

11 Hangverseny. 17 Operett hangverseny. 20.15 Szimfonióadás.

Barcelona (344.8).

23.00 Julio Jarque hegedűhangversenye.

Bécs (517.2).

11 Hangverseny. 16.15 Hangverseny. 20.05 Traviata opera.

Frankfurt (428.6).

16.30 Régi operettek. 20 Egy vigopera közvetítése.

Nápoly (333.3).

17 Vittoria Fiano énekesnő hangversenye. 20.45 Operaközvetítés.

Róma (450).

17.30 Zenekari hangverseny.

Február 8. szerda.

Zágreb (310).

13.15 Gramofonzene. 13.30 Tözsdei és gazdasági hírek. 17 Meseóra. 17.30 Délutáni hangverseny. 19.15 Zenetörténet. 19.30 Francia nyelvlecke. 19.45 Rádióhírek. 20 Operaelőadás közvetítése a Nemzeti Színházból.

Budapest (557.5).

17.30 Szimfonikus hangverseny. 19.30 Rimski-Korsakov: Hépehely c. darabja.

Bécs (517.2).

11 Délelőtti zene. 16.15 Délutáni hangverseny. 20.30 Ernst Weiss „Die Rettungsinself” című előadásának közvetítése, utána könnyű esti zene.

Berlin (483.9).

17.30 Szórakoztató zene. 18.40 Krizis a zeneirodalomban. 20.10 Operettelőadás: „Das Milliarden-souper”, utána tánczene.

Róma (450).

20.45 Titro Rosati hegedűművész hangversenye.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak és jóismerősöknek, akik szeretett férjem, édesatyámnak, após, nagypapa és rokon

Köszö Pál

vendéglős

elhunyta alkalmából koszoru és virágadományokkal valamint részvétélyilvánításokkal és a temetésen való megjelenésükkel nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, különösen a vendéglős uraknak és a Pinceregyesület tagjainak koszoruadományáért és testületileg való megjelenésükért ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy Nemanjina (Jenő herceg) ucca 2 sz. hámban

cipész-műhelyt

nyitottam. Elvállalom férfi- és nőcipők készítését a legdivatosabb formákban és legjutányosabb ár mellett. Javításokat gyorsan és pontosan eszközök. A t. közönség szives pártfogásáért kérve, vagyk tisztelettel

LUTSCH MÁTYÁS cipész-mester. 224

Meghívó.

„A Jugoszlávai Magánalkalmazottak Szakszervezetének helyi csoportja Veliki Becskerek” az egyleti szabályok 117., 119. §§-ai és a választmányi ülés határozata értelmében **évi rendes közgyűlést**

tart, mely a „Centrál” szálló termében reggel 9 órákor veszi kezdetét a következő

napi renddel:

1. Az ülés megnyitása.
 2. Az ülés elnökének megválasztása
 3. A jegyzőkönyv két hitelesítőjének megválasztása.
 4. A vezetőség jelentése:
 - a) titkári jelentés,
 - b) pénztárnoki jelentés,
 - c) felügyelő bizottsági jelentés.
 5. Hovatartozóság megállapítása.
 6. A vezetőség felmentése.
 7. Új vezetőség megválasztása.
 8. Esetleges indítványok.
- Felkérjük az egyes tagokat, a közgyűlésen sziveskedjenek feltétlenül megjelenni, hogy ne kelljen ezt elnapolnunk.

Veliki Becskerek, 1928. évi február hó 6 án.

A vezetőség.

Poziv.

Modoska Gradjanska Štedionica D. D. **26. februara 1928. god. posle podne u 2 sati održava u prostori-jama zavoda svoju**

XX X. glavnu skupštinu

i na tu ovim poziva po šovane članove. U koliko glavna skupština u pomanjkanju propisanog broja deoničara ne bi bila sposobna za donošenje zaključaka, to će se ona održati 14 dana dočnije, t. j. **il. marta 1928 godine**, ali onda bez obzira na broj prisutnih deoničara uz pridržavanje sledećeg dnevnog reda.

Dnevni red:

1. Izbor predsednika ad hoc, perovodje i 2 deoničara za overovljenje zapisnika.
2. Izvestaj ravnateljstva i nadzornog odbora
3. Pročitanje bilancije i izdanje razrešnice.
4. Podeljenje čistog dobitka.
5. Eventualni predlozi.

U pogledu podeljenja čistog dobitka 25 316 dinara 35 para ravnateljstvo i nadzorni odbor sporazumno predlažu, da za kupon dividende broj 28. se isplaća po dividendi 10 dinara toj po 1000 dividenda 10 000 dinara; za povećanje rezervnog fonda sa 125 000 dinara na 140 000 se upotrebljuje svota od 140 000 dinara; dok zaostatak od 316 35 dinara ima se preneti na novi račun.

Jaša Tomić (Modos), 2. januara 1928. godine.

225

Uprava.

HIVATALNOKNÓ

komoly, 25 éven felüli, szerb, magyar és német nyelvismereettel, felvételik. Írásbeli ajánlatok beadandók a BEGA-hirdetőbe, a főpostával szemben.

Feltűnő olcsóság!

Most érkezett gyönyörű olasz vöröshagyma, dughagyma, ugymint Stokera-ni étkez- és vetőburgonya, savanyu káposzta nagyban és kicsinyben a RUSZKI DOM alatt, a „Torontál” szerkesztőségével szemben. 214